

El valor de la democràcia a garanties.cat

written by Llorenç Prats | 22 de juliol de 2017

Tothom sap que els referèndums no estan de moda ja que provoquen problemes inesperats pels qui manen i de retruc pel conjunt de la població, sovint ignorant de les complexitats i derivades de tot plegat. Com exemples, hi ha el cas del Brexit, les FARC, ... on les consultes han capgirat insospitadament el seu plantejament inicial. Tanmateix, cal reconèixer que fan aflorar i afrontar, en general, problemes reals de les societats i esdevenen **catalitzadors** per facilitar els canvis oportuns, de forma pacífica i ordenada.

La futura llei del referèndum d'autodeterminació de Catalunya, per l'1 d'octubre d'enguany, s'avança a totes aquestes qüestions, en un exercici modern i actualitzat de com canalitzar la democràcia directa, de forma eficient i decidida. Aquest esborrany de la llei (garanties.cat), en cap moment, desconfia de la intel·ligència dels electors, fins i tot els hi dedica per atzar nivells de responsabilitat, però el que és més important és que ni anticipa el resultat ni condiona les decisions de vot, en un exercici **magnànim** d'exigència democràtica.

Per aconseguir-ho erigeix tres puntals, encomiables i valerosos: la neutralitat de les administracions públiques respecte del sentit de la pregunta plantejada a la ciutadania, la participació d'agents internacionals independents i autònoms per fiscalitzar tot el procés, i finalment, el respecte al cos normatiu i legal espanyol i català, en tot allò que no sigui contradictori amb la necessitat de celebrar el referèndum d'autodeterminació, en els termes previstos en els tractats internacionals i el propi dret **polític** espanyol.

Per tant, l'efímera llei per fer possible el referèndum

d'autodeterminació de Catalunya, ni pressuposa el resultat, com un instrument d'estímul de la sedició envers l'ordenament i les institucions espanyoles, ni, tampoc, remet principalment la seva motivació en eventuals greuges econòmics, culturals o històrics que pateix Catalunya, o les seves derivades que neguen les desenes de negociacions frustrades per desenvolupar un anhelat accentuat autogovern. Ni una cosa ni l'altre, simplement, l'exercici d'un dret col·lectiu fonamental, emparat en el dret internacional, com el dret d'autodeterminació, a fi de que en una consulta vinculant i transparent, la població d'aquest territori que hom anomena Catalunya decideixi el seu **futur** com a societat organitzada, madura i lliure.

En aquest sentit, per aquesta llei, impecable en molts aspectes i també innovadora, fet que en generarà rèpliques arreu del món, s'intenta desbloquejar una situació política complexa, de la qual els governs no en poden sortir sense el concurs del poble. Si una majoria política independentista guanya les eleccions, i el seu programa no es pot desenvolupar amb normalitat ateses les dificultats normatives que ho impedeixen, escau buscar, per la via d'un referèndum vinculant, una solució de progrés. Altrament, l'estat esdevé **ingovernable**, i el seu col·lapse totalment innecessari.

És evident que la pregunta del referèndum vinculant té una càrrega política de gran profunditat: (art. 4.2) "Voleu que Catalunya sigui un estat independent en forma de república?", sobre la qual, ni els uns ni els altres, en tenen totes les claus, tot plegat en forma d'incerteses vinculades a la seva implementació si guanya el "SI", raó que va portar als editorialistes del New York Times a afirmar que el millor seria celebrar el referèndum d'autodeterminació per a que guanyés el "NO". I és que un "SI", afirmació **inequívoca** cap a la independència, en un món on les polítiques públiques estan molt lligades mútuament, esdevindrà un tema de primera línia, molt semblant a com es resol el Brexit, per mencionar un cas

proper.

Aquesta situació actualitzarà el valor de l'aportació catalana a la democràcia i a la participació política, en greu perill arreu d'Europa en aquests moments atès que hom no vol superar determinades condicions de partida. El cost d'aquest lideratge per fer valdre la preeminència del dret encara no el coneixem, però de ben segur que serà **reconegut** i està prou justificat.